

Čís. 12941.

Cesty z nouze (zákon ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák.).

Pro otázku, zda pozemek, pro který má býti zřízena nezbytná cesta, má spojení cestou se sítí veřejných cest, jehož potřebuje k řádnému hospodaření neb užívání, je lhůstějno, zda snad v kraji je obvyklé, že se přejezd po lukách dovoluje.

Není zapotřebí stanoviti určitou šíři cesty, na které má býti služebnost nezbytné cesty vykonávána, jde-li o výkon vozové služebnosti po soukromé cestě pro jízdu v určité šířce již upravené a nezbytná cesta záleží ve skutečnosti ve společném užívání soukromé cesty.

V řízení o zřízení nezbytné cesty nemá navrhovatel podle zákona o nezbytných cestách vůbec nárok na náhradu útrat za vyjádření na bezúspěšný dovolací rekurs odpůrce, nýbrž jen podle § 11 (5) zákona čís. 100/31 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. října 1933, R II 399/33.)

Soud první stolice vyhověl návrhu na propůjčení cesty z nouze. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu odpůrců a zamítl návrh na přisouzení útrat dovolacího rekursu i za vyjádření navrhovatelů o něm. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d í v o d e c h :

Podle § 1 zákona ze dne 7. července 1896 čís. 140 ř. z. jest předpokladem zřízení nezbytné cesty pro nemovitost, že nemá spojení cestou se sítí veřejných cest, jehož potřebuje k řádnému hospodaření neb užívání. Že tomu tak v tomto případě, zjistil první soud při místním ohledání. Nesejde na tom, zda snad v kraji je obvyklé, že se přejezd po lukách dovoluje, neboť tato okolnost nezabavuje vlastníka nemovitosti, nemající spojení cestou se sítí veřejných cest, práva, by požadoval zřízení nezbytné cesty. Žadatelé nezavinili nedostatek spojení cestou ani patrnou svojí nedbalostí, ano podle § 19 (2) zákona přidělového bylo na pozemkovém úřadě, by zřídil i cestné služebnosti, a učinil vůbec vše, co vyžaduje řádné hospodaření v obvodu. Ani námitka dovolacího rekursu, že výhoda nezbytné cesty nevyváží daleko újmu, kterou utrpí stěžovatelé, není opodstatněna. Jest zjištěno, že pozemky, po kterých zřízena byla nezbytná cesta pro nemovitosti žadatelů, jsou zařízeny jako vozovky, tak že jízda po nich může působiti jen nejmenší újmu, kdežto pozemky žadatelů bude lze obhospodařovati a využítí. Prováděti nové místní ohledání se znalci, by se zjistilo, že stěžovatelé výkonem služebnosti jízdy budou trpěti velmi značnou škodu, nebylo zapotřebí, ano šetření takové bylo již provedeno při místním ohledání, a stěžovatelé byli přítomni a, ač se mohli dotazovati znalce, neučinili tak a nic proti posudku znalce nenamítali. Nebylo ani zapotřebí stanoviti určitou šíři cesty, na které služebnost má býti vykonávána, ano jde o výkon služebnosti vozové po soukromé cestě pro jízdu v šířce 6 m již upravené a nezbytná

cesta záleží ve skutečnosti ve společném užívání soukromé cesty s jejími vlastníky a platí zákonná zásada, že má být vykonávána civiliter (§ 484 obč. zák.).

Útraty dovolacího rekursu nebyly stěžovatelům přisouzeny, poněvadž dovolací rekurs byl bezúspěšný, tedy neospravedlněným zakročením (§ 25 zákona ze dne 7. července 1896 čís. 140 ř. z.). Ani navrhovatelům nepřisluší nárok na náhradu útrat za vyjádření na dovolací rekurs, neboť v § 25 cit. zákona nárok ten opory nemá, poněvadž toto místo zákonné ustanovuje jen, kdy navrhovatelé musí zapraviti náklady řízení, avšak nestanoví, že by navrhovatel měl nárok na náhradu svých útrat proti odpůrcům. Nemá však opory ani v § 11 odst. (5) zák. čís. 100/31 sb. z. a n., neboť nejde o náklady, které způsobeny byly navrhovatelům zřejmě bezdůvodně nebo hrubým zaviněním odpůrců.

Čís. 12942.

Měla-li předstupující hypoteka pořadí *i h n e d* za ustupujícím právem, platí pro postup přednosti ustanovení § 46 třetí dílčí novely k obč. zák., nikoliv ustanovení třetího odstavce § 47 této novely, které se vztahuje na případ, kdy se postup přednosti stal mezi právy, která nejdou bezprostředně za sebou, bez svolení těch, kdož mají práva mezi oběma.

V případě § 46 nabývá předstupující právo pořadí ustupujícího práva *b e z o m e z e n í* a jde o úplnou výměnu míst s absolutním účinkem, jako by předstupující právo již *o d p o č á t k u* bylo na místě ustupujícího práva a toto na místě práva předstupujícího.

Postoupilo-li právo doživotního a nedílného požívání podle § 46 třetí dílčí novely přednost bezprostředně za ním jdoucí hypotece, nemá již přednost před knihovním věřitelem a nemůže již být ve smyslu § 150 ex. ř. převzato vydražitelem *b e z z a p o č t e n í* na nejvyšší podání.

(Rozh. ze dne 21. října 1933, R II 403/33.)

E x e k u č n í s o u d schválil podmínky navržené vymáhajícím věřitelem pro dražbu domu s tím, že odstavec 3 bude zníti: Vydražitelem budiž bez započtení do nejvyššího podání převzato břemeno pod C 19 doživotní a nedílné požívání pro Karolínu B-ovou. *D ů v o d y*: Vymáhající strana navrhla vzhledem k tomu, že pod C 14 dražené nemovitosti byla postoupena záložně M. k zajištění její pohledávky 80.000 Kč, pro niž zástavní právo pod C 23 bylo vloženo, přednost před tímto břemenem, by břemeno toto bylo převzato vydražitelem započtením do nejvyššího podání. Vzhledem k ustanovení § 47 odst. II dílčí novely k obč. zák. ze dne 19. března 1916 byl nařízen rok k stanovení dražebních podmínek, ježto takto navržené dražební podmínky uchylují se od zákonných předpisů o převzetí břemen upraveném v § 150 ex. ř., jehož výklad byl posudkem nejvyššího soudu ze dne 16. května 1902 blíže určen. Při roku k stanovení dražebních podmínek vyslovil se zástupce věcně oprávněné Karolíny B-ové proti tomu, by ono břemeno bylo převzato se započtením do nejvyššího podání. Bylo proto postupovati podle zákonných ustanovení upravujících obsah dražebních podmínek. Podle § 47 třetí odsta-